

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ"ו חשוון תשפ"ב | דף היומי בבלי: ראש השנה כג | דף הכולל: ביצה יט.
דף היומי בהלכה: מסעיף ו' עד סעיף ט'.
מוסר: חובת השמירה - פרק ז' מ"עוד אמרתי" עד תחילת פרק ח'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק כו עד סוף הספר

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

הסיפור שהסעיר את לונדון החרדית | כשמרן שר התורה שימש כמגיד שיעור מ"מ בישיבה
לצעירים | החזו"א אמר לי: "קח את הגמרא ובא ללמוד בבית שלי" | 2262

הסיפור היומי

כל הלילה לא יכול היה ראש הישיבה הרב שנייבלג
לעצום עיניו מחמת הבושה שספג לעיני כל. אולם
לאחר כמה שעות ארוכות, הבזיק בו לפתע רעיון...

הנעלבים ואינם עולבים - המאורע שהסעיר בשבועיים האחרונים את לונדון החרדית

כל הלילה לא יכול היה ראש הישיבה הרב שנייבלג לעצום
עיניו מחמת הבושה שספג לעיני כל בהתפרצות חסרת כל נימוס.
אולם לאחר שעות ארוכות בהם לא יכול היה לעצום עיניו, הבזיק
בו רעיון...

הוא נזכר שישנו אברך בקהילת ויז'ניץ בלונדון אשר ממתין
להיושע בזש"ק זה קרוב לשבע שנים. הרב שנייבלג הרים טלפון
לאברך, בן למשפחת גפנר הידועה, ואמר לו כי הוא מעביר לו
את זכויותיו בשל העלבונות אותם ספג בלילה, ובירכו שיהי רצון
שזכויות אלו יעמדו לזכותו על מנת שיוושע בפרי בטן.

תשעה חודשים עברו מאז, ובשבת פרשת וירא ערך האברך
הלונדוני קידוש לבתו הראשונה...

רבים מבין תושבי העיר לונדון, הייתה דוגמה חיה בשבת
שעברה, פרשת וירא, שהמחשה יותר מכל את הזכויות הרבות
הנזקפות למי שבולם פיו ושומע חרפתו ואינו משיב.

וכך הוא המאורע שהסעיר בשבועיים האחרונים את לונדון
החרדית:

לפני קצת יותר מתשעה חודשים נכנס לבית המדרש של
חסיד ויז'ניץ בלונדון אברך, שהתפרץ בצעקות לעבר ראש ישיבת
ויז'ניץ בלונדון הגר"פ שנייבלג שליט"א, לאחר שהלה סירב לקבל
את בנו לישיבה.

ראש הישיבה שמע את הצעקות. מרוב הלם ותדהמה, לא גונן
אף אחד מהנוכחים על ראש הישיבה. הבושה הנוראה מההתפרצות
כיסתה את פניו והוא קם ועזב את בית המדרש ללא אומר.

(גיליון 'אספקלריא', מתך מאמרו של
הגאון רבי מרדכי מלכא שליט"א, הרב הראשי לעיר אלעד)

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

"כשהנערים הבחינו באיזו קלות אני מאפשר לצאת, כמעט כולם ניצלו את ההזדמנות, מלבד אחד, שכנראה חס עלי שלא אשאר לבד... אמרתי לו בחיך: אולי תבקש גם אתה לצאת, ואז אוכל לחזור לתלמודי..."

כשמרן הגר"ח קניבסקי שליט"א שימש כמ"מ של מגיד - שיעור בישיבה לצעירים...

"איש תם יושב אהלים"

תחת אחד השיחים דיברו פעם עם רבינו מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א על משרת מגיד שיעור בישיבה, ואז סיפר על עצמו את הסיפור הבא: כשהייתי בחור למדתי בישיבת לומז'א בפתח תקוה. סמוך לישיבה היתה ישיבה לצעירים שלמדו שם גמרא בבא מציעא. באחד הימים המגיד שיעור הוצרך להחסיר, אז ביקשו ממני שאבוא להשלים את מקומו (-כנראה חיפשו בחור שיוכל לבוא בלי מיד להכין מראש את החומר הנלמד...) הגעתי והתחלתי ללמוד זה, היה פרק המקבל. אני מתחיל לקרוא ולהסביר, ואז אחד התלמידים מבקש רשות

לצאת לצרכיו. כמובן, הסכמתי, הלא הלכה היא שאסור להשהות את נקביו. נערים אחרים הבחינו באיזה קלות אני נותן אישור לצאת, וכך אחד אחרי השני ביקשו לצאת גם... כמובן שלא יכולתי לסרב. כך שכמעט כולם ניצלו את ההזדמנות לצאת, מלבד אחד... כנראה חס הוא עלי שלא אשאר לבד... פניתי אליו ואמרתי לו בחיך, אולי תבקש גם אתה לצאת, ואז הכיתה תהיה ריקה ואוכל לחזור לתלמודי... הסוף היה שהם חזרו לכיתה ולמדו משנה אחת, ואז כבר לא היה להם כוח... רואים שלא מספיק לדעת את הגמרא, גם צריך סיעתא דשמיא ולדעת איך להסתדר עם צעירים.

(דברי שיח)

יהלומים מגדולי ישראל

ראש המוסדות התכופף ואמר באוזניו של מרן זצ"ל: "חוששני כי כיון שגוטרמן הוזכר כמה פעמים וראש הישיבה לא התייחס, שמא יהיה לו צער". רב אהרן-ליב חייך בביטול, ואז הרצינו פניו, דמעה עמדה בעיניו הטהורות והוא אמר...

מעשה מאלף מתוך היצירה הנפלאה 'חכימאי דיהודאי', נמסרה לפרסום במגזין 'במה'

ערנק'ב גוטרמן על מאמציו". וכך שוב לקראת היציאה, המלווים אמרו בהתפעלות והזכירו את ראש העיר המסייע מפה ומשם - בחכמה ובמסירות", ורַב אהרן-ליב כאילו לא שומע. תמיהה עמדה בחלל. התכופף ראש המוסדות לאוזני גדול הדור ואמר לו: "חוששני כי כיון שגוטרמן הוזכר כמה פעמים וראש הישיבה לא התייחס, שמא יהיה לו צער". רַב אהרן-ליב חייך בביטול (כמי שאומר: אל דאגה, אני מכיר, לא יהיה לו צער מכך) ואז הרצינו פניו ודמעה עמדה בעיניו הטהורות: "אדרבה! כיון שאנו מכירים לו טובה, דווקא לכן לא הגבתי, כדי להשאיר לו משהו לעולם הבא. אתם רוצים בטובתו, אז אנא מכם תשאירו לו משהו מהשכר הצפון למעשים טובים. כל השאר - כבוד ופרסום - אין בהם ממש לעומת השכר הטוב, והם מאבדים את רוב השכר, לכן לא הגבתי".

מרן הרב שטינמן זצ"ל היה מיעץ רבות לעשירים ומחזיקי תורה, שימנעו מפרסום, המכלה להם מהשכר הטוב בעולם הבא, והיה מצטט באוזניהם את דברי הרמ"א בשולחן ערוך יורה דעה הלכות צדקה סימן רמ"ט סעיף י"ג: "ועל כל פנים לא יתפאר האדם בצדקה שנותן. ואם מתפאר, לא די שאינו מקבל שכר, אלא אפילו מענישין אותו עליה". והנה מעשה שהיה. רַב אהרן-ליב הגיע לבקר בישיבה חדשה בקרית ספר, בפתח הביקור במעמד ראשי הישיבה ובהצטרפות ראש העירייה הרב יעקב גוטרמן, הצביע אותו ראש הישיבה ואמר: "כל מה שרואים כאן זכינו לו אודות למאמציו ומסירותו של ראש העיר גוטרמן". היה ברור כי רַב אהרן-ליב שומע, אך הוא לא התייחס, כאילו לא נאמר דבר. לאחר מסירת השיעור לתלמידים, סייר מעט בבניין הגדול החדש, ושוב נאמר לו אישית לאוזניו: "אנו חייבים הכרת הטוב לר'

רבי יהודה מיהר למלא את בקשתו ואין לביתו של הרבי מסדיגורא. להפתעתו הרבה סירב הרבי בתוקף לקרוא את הקוויטל, כשהוא אומר בנימה חמורה: "למה אינו נוהר בכבוד תלמיד חכם?"

הזהרו בגחלתן של תלמידי חכמים

הקוויטל, כשהוא אומר בנימה חמורה: "למה אינו נוהר בכבוד תלמיד חכם?". גם את הפדיון ששלח לא רצה הרה"ק ליטול באמרו 'איני נוטל כסף מבן ישיבה'.

הפציר רבי יהודה זרחיה שיואיל הרבי למצער לברכו שיחלים, לכך נעתר הרה"ק וברכו: "שיהיה בריא ויעשה תשובה". בצאתו מבית ה'אביר יעקב' מיהר רבי יהודה זרחיה לביתו של הרה"ק מבעלזא זי"ע בתל אביב וביקש למסור לו את הקוויטל והפדיון, אך בהגיעו לשם לא היה שייך להיכנס אל הרבי, מסר אפוא את שליחותו אל הגבאי שהיה אז שם, וביקש להודיעו מה היו דבריו של הרבי.

כשהכניסו אל הרה"ק מבעלזא את הקוויטל השיב לגבאי במילים אלו: "אמרו לחולה שיקבל על עצמו לכבד תלמידי חכמים"... ממש באותו סגנון שאמר הרה"ק מסדיגורא ויהי לפלא. הדברים הועברו לאותו יהודי חולה שקיבל על עצמו להתעורר בעניין זה, ואמנם לאחר מכן נתרפא בדרך נס.

(הרב שמעון טיקוצקי, גיליון 'אהל משה' לעלוב)

הגה"צ ר' יהודה זרחיה סג"ל זצ"ל, רב דקרית שלום בתל אביב, סיפר דבר נורא שהתרחש אצל כ"ק מרן אדמו"ר ה'ברכת משה' מלעלוב זי"ע.

היה זה באחת מנסיעותיו של רבינו למירון לשבת בהעלותך בשנים קדמוניות, עוד בשנות מגוריו הראשונות בתל אביב. הציבור באותה שבת במירון לא היה גדול, רבינו ערך את שולחנותיו הטהורים בתוך מערת רשב"י, והיה שם יהודי חשוב אחד שחוכא ואיטלולא מרבינו וזלזל בכבודו.

במוצאי שבת נסע אותו יהודי לטבריה, ושם נשכו נחש ארסי ומיד נעשה מצבו מסוכן והיה מוטל בבית חולים במצב קשה. איכשהו הצליח האיש להתקשר ממיטת חוליו אל הגאון ר' יהודה זרחיה וביקש ממנו שירוף חיש להזכירו עם קוויטל ופדיון אצל כ"ק האדמו"ר ה'אביר יעקב' מסדיגורא זי"ע שהתגורר בתל אביב.

רבי יהודה מיהר למלא את בקשתו ואף לביתו של הרבי מסדיגורא. להפתעתו הרבה סירב הרבי בתוקף לקרוא את

הסיפור היומי

"אמרתי למרן החזו"א בכאב: עברתי את השואה בחסדי ה', ועתה למשמע קול ההפצצות של המטוסים המצריים תוקף אותי פחד אימים. ה'חזון איש' לא חשב זמן רב מדי, ואמר לי..."

בפרדס הסמוך לישיבה. הרב מפוניבז' זצ"ל אמר את שיעור הפתיחה של זמן קיץ בבית האריזה, שלהט מחום, אך אני לא יכולתי להתרכז בלימוד, מפחד ההפצצות שנשמעו כל-כך קרוב באותו בית אריזה.

"חשוב לזכור, כי מרבית הילדים היו ניצולי השואה האיזומה, שעד לפני זמן לא רב רעדו מפחד בכל עת שנשמעו ונראו האווירונים מעל ראשם, ועתה שוב... לא החזקתי מעמד יותר, וכמו שנכד הולך לסבא כשכואב לו משהו, החלטתי לרדת לחזו"א להשיח את אשר עם לבי. אמרתי לחזו"א בכאב: 'עברתי את השואה בחסדי ה', ועתה תוקף אותי פחד אימים'.

הרב יעקב קאפיל, בן לאחת המשפחות הרבניות החשובות שהיו בקהילה החרדית בבודפשט בירת הונגריה לפני השואה, עלה יחד עם אמו, שניהם ניצולי שואה, בשנת תש"ז כשהוא בן י"ד. האם גרה בירושלים, והוא הוכנס לפנימיית 'בתי אבות' שעל יד ישיבת פוניבז' בבני ברק, ובהמשך אף למד בישיבה עצמה. ר' יעקב קאפיל משתף אותנו בסיפור מדהים - עד כמה חשב החזו"א על ילדי 'בתי אבות', ועד כמה ליווה אותם באופן אישי על כל צעד ושעל:

"היה זה במלחמת השחרור, משהחלו הפצצות המטוסים המצריים על גוש דן, ירדנו על פי הוראת המנהלים ללמוד

"כך למדתי בביתו של ה'חזון איש' כמה וכמה ימים. לאחר מספר ימים, בעומדי להגיד לחזו"א 'שלום' בתום התפילה, הוא נעצר על ידי ושאל: 'האם עדיין הנך מפחד?'
"לא כל כך", עניתי.
"אם כן חזור לישיבה'..."

[הובא בגיליון 'פרפרת', מתוך 'המבשר']

"ה'חזון איש' לא חשב זמן רב מדי. ואז אומר לי: 'קח את הגמרא ותבוא לבית שלי'.
"לרגע הרהרתי: 'מה לי הכא מה לי התם? וכי שם לא אשמע את האווירונים הללו?', אך חזרתי בי ואמרתי בליבי: 'מה שיקרה לחזו"א יקרה גם לי...'.

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

מהו ההבדל בין איש בינוני לאיש ירא אלקים לגבי החובה לדון אותו לכף זכות?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

יותר מצוות 'בצדק תשפוט עמיתך' - שאז ודאי שעובר על איסור לשון הרע אם מקבל את הכרעת החובה של המספר.
מהו ההבדל בין איש בינוני לאיש ירא ה' לגבי החובה לדון לכף זכות? בביאורים ומוספים מביאים את שהתבאר בזה לעיל (כלל ג סעיף ז), שבאיש ירא אלוקים נתחייבנו לדונו לכף זכות אפילו אם הדבר קרוב ונוטה אצל הדעת יותר לכף חובה, משא"כ באיש בינוני, רק אם הצדדים לזכות ולחובה שקולים, ישנו חיוב לדונו לכף זכות, אבל לא אם נוטה לכף חובה.
ובטעם החילוק בזה ביאר הגר"י הוטנר (פחד יצחק ר"ה מאמר יד אות יא), שאצל הצדיק נובע דין זה מהנהגת מדה כנגד מדה, שהצדיק יש לו רוב זכויות במעשיו, ומן הדין שננהג בו במשקל הכרעה של צד הזכות, וביאר בזה מה שהוסיף רבנו יונה (ש"ג מאמר ריח) לגבי צדיק שיש לדונו לכף זכות 'על דרך האמת', כי זו הנהגה של הכרעה שכך היא האמת, אבל הבינוני שאין בו ודאות של רוב זכויות במעשיו, א"כ יש לדונו לכף זכות רק מצד הסתכלות של עין יפה, שיש לראות תמיד את הצד הטוב יותר מהצד הרע.

בסעיפים הנלמדים היום כותב החפץ חיים, כי כשם שאסור להאמין לדבר גנות ששומע על הזולת, כמו כן, אם יש בסיפור צדדים לזכות ולחובה והמספר דן לכף חובה - אסור לקבל זאת ממנו, ואם קיבל, עובר גם על 'בצדק תשפוט עמיתך' וגם על איסור לשון הרע.
בביאורים ומוספים מבארים, שכוונת החפץ חיים היא גם למקרה שהשומע כבר ידע את עצם סיפור הדברים, אך כיון שלאחר שהמספר דן לכף חובה, גם הוא דן לכף חובה, עובר גם על קבלת לשון הרע בעצם הכרעת הדברים לכף חובה. וזאת כפי מה שדייק הח"ח לעיל (באמ"ח ס"ק א) מלשון רבנו יונה שאיסור קבלת לשון הרע הוא בקבלת הגנאי שבסיפור [וכל שאין המספר מתגנה בעיניו מותר להאמין לעובדות], ועל כן היודע את הסיפור ולא פירשו לגנאי, וחבירו מחדש את הגנאי שבסיפור, הרי זה סיפור לשון הרע, ואם יקבל את הפירוש של הסיפור, הרי זה קבלת לשון הרע.
החפץ חיים מוסיף, שכל זאת אפילו אם הסיפור הוא על איש בינוני, וכל שכן אם הסיפור הוא על איש ירא ה', שעליו שייכת

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

מדוע סרב הרבי מליסא לקבל את פמוטי הזהב מהעשיר?

ראש השנה דף כג

תחת הנחושת אביא זהב

ישתבח הבורא, אשרינו שביכולתנו להודות לו בהבאת ביכורים לבית המקדש! אבל מיד הופכת השמחה לתוגה: במה יביאו את הביכורים כשאין להם כלי נאה? מיד אומרת האשה: "בעלי היקר אל תדאג! צא לנחל ותביא שרביטי ערבה, ואני אקלע סל-נצרים נאה!"

יושבת היא וקולעת את הסל ופיה מלא שיר ושבחה לבורא עולם על הזכות הגדולה שנפלה בחלקה. מניח הבעל את קומץ הזיתים בסל ומקשט אותו במעט פירות, ועולה לירושלים בשירה וזימרה.

בהגישו את הסל לכהנים שבבית המקדש, מזהה הכהן שהסל שווה בקדושתו לפירות הביכורים ולכן נוטל את הסל והביכורים כאחד. לעומת זאת, כשמעלה העשיר את פירות הביכורים לירושלים, רוצה הוא לנקר את עיניהם של כל העולים לרגל. לכן קונה הוא מגש של זהב משובח ומפואר ביותר, וכל כוונתו במגש זה אינו אלא להתגאות ולהדגיש את עושרו המופלג. לכן כשמגיש הוא לכהן את פירות הביכורים בתוך מגש הזהב, מזהה הכהן את גאוותו הסרוחה הדחוסה במגש, לכן נוטל רק את פירות הביכורים ומחזיר לו את המגש.

בסיום דבריו נטל הרבי את פמוטי הזהב, והניחם בחיקו של העשיר, באומרו: "מצווים אנחנו להידבק בדרכיו של הקדוש ברוך הוא. כשם שהוא מתעב את הגאווה ואוהב את הענווה, כך מעדיף אני את פמוטי הנחושת של העני המאירים ומוארים בענווה, מפמוטי הזהב שלך, הגדושים לצערי הרב בגאוותך הסרוחה".

(אהבת ישראל)

זוג פמוטי נחושת ממורקים ומבריקים התקבלו בביתו של הרבי מליסא לכבוד שבת המלכה. הציב הרבי את הפמוטים המצוחצחים ומאירים בבית המדרש הצמוד לביתו. אחד העשירים, שראה את הכבוד הגדול שרחש הרב לעני בעל הפמוטים, החליט בדעתו להביא פמוטי זהב אשר בוודאי ילהיבו את לב כל רואיהם, ובכך יזכה הוא לכבוד גדול יותר מהעני. וממחשבה עבר למעשה, והגיש לרב פמוטי זהב מהודרים, באומרו: "פסוק הוא בהפטרות 'כי-תבוא: תחת הנחושת אביא זהב'."

"עד שאתה מצטט מן ההפטרה", אמר לו הרב והוסיף: "אצטט לך אני מן הפרשה, בה נאמר: 'ולקח הכהן הטנא מידך'. ולמדנו במשנה: העשירים היו מביאים ביכוריהם במגשים של זהב והכהנים היו נוטלים את הביכורים ומחזירים להם את המגשים. לעומתם, היו העניים מביאים את ביכוריהם בסלי-נצרים, והכהנים היו נוטלים את הביכורים וגם את הסלים."

יש להבין שאל הרבי מליסא: מדוע? מדוע היו מחזירים את הזהב לעשיר ואילו את סל הנצרים לא החזירו לעני? והלא סל-נצרים הקלוע חשוב הוא לעני לא פחות ממגש הזהב החשוב לעשיר!?! אם כן, מדוע לא הוחזר סל הנצרים לעני?" העשיר הגאווותן גירד את פדחתו ולבסוף אמר: "שאלה קשה שאלתני, רבי הקדוש".

נענה הרבי ואמר: "הסכת ושמע. יושבת לה אשה ענייה בביקתה דלה, ולפתע נכנס בעלה ואומר בשמחה גדולה: 'מזל טוב! שני עצי זית לנו, והנה הנצו ביכורים! הודו לה', גם זיתים למאכל יהיו, גם מעט שמן למאור ולסיכה, ולטבול בו את הפת."

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האם צריך לנענע ב'הלל' את אותם ארבעת המינים שבירכו עליהם לפני הלל?

ארבעת המינים שקיים בהם את המצוה ובירך עליהם לפני ההלל. ומי שאין בידו ארבעת המינים להחזיקם בשעת ההלל ולנענעם, עדיף שיקחם מאַחַר לאחר הלל, ויאמר את ההלל ביחידות, משיאמר הלל בציבור ללא נענועים. ואם יכול לומר הלל עם הציבור, ולקחת את ארבעת המינים מאַחַר לשעת הנענועים בלבד, די בכך.

[סעיף ח"ק לז; ביאורים ומוספים דרשו, 61-62]

לאחר אמירת הברכה על ארבעת המינים, מנענעים אותם לארבעת הצדדים, מזרח, מערב, צפון ודרום, וכן למעלה ולמטה. וכך גם בעת אמירת ה'הלל', וכפי שיפורט להלן. ויש שכתבו, שביום הראשון של החג יש להקפיד על פסולי היום הראשון גם בעת הנענוע בהלל, דהיינו, שארבעת המינים יהיו שייכים למנענע, ושיהיו שלמים, ועוד. ויש שסוברים, שראוי לנענע דווקא את אותם

מדוע הוסיפו בני אשכנז נענועים באמירת "יאמר נא ישראל"?

בהן הם חוזרים ואומרים 'הודו', ושליח הציבור מנענע גם באמירת "יאמר נא ישראל כי לעולם חסדו", משום שזוהי קריאה לכלל הציבור להודות לה'. ואין לנענע בעת אמירת שם ה', כדי שיוכלו לכוון כראוי, וכן אין למשוך את המילים בעת הנענועים באופן שהמילה אינה נקראת כראוי.

[סעיף ח, ס"ק לז, לט, מ רמא ושעה"צ ס"ק מה; ביאורים ומוספים דרשו, 64]

בפסוקים מספר דברי הימים הפותחים את תפילת שחרית, אנו אומרים: "אז ירננו עצי היער מלפני ה' כי בא לשפוט את הארץ, הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו, ואמרו הושיענו אלקי ישענו". כפי סמיכותם של פסוקים אלו זה לזה, הנהיגו רבותינו 'לרנן בעצי היער', דהיינו, לנענע את ארבעת המינים באמירת ההלל, באמירת 'הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו', ובאמירת "אנא ה' הושיענו נא". ולדעת הרמ"א, הציבור מנענע גם בשלוש הפעמים הנוספות

האם ניתן ליטול את האתרוג כשהוא בתוך קופסת הכסף?

יהיה על הידים דבר החוצץ בינו לבין ארבעת המינים; ובדיעבד, ישוב ויטול ללא ברכה. ויש שהחמירו גם באופן שאין חציצה בין היד לארבעת המינים, אך רוב היד מכוסה בחציצה, והאצבעות מגולות ותופסות בארבעת המינים. וגבס, וכן תחבושת שלא ניתן להסירה - 'בטלים' ליד, ואינם נחשבים כחציצה.

[סעיף ז, ס"ק לא-לג ורלו ושעה"צ ס"ק לח-לט; ביאורים ומוספים דרשו, 58-59; וראה ס"ק ל ושעה"צ ס"ק מ]

בעת נטילת ארבעת המינים, יש להחזיקם בידים, ולא באמצעות כלי, נרתיק, וכדומה, משום שהמצוה נאמרה בתורה בלשון: "ולקחתם לכם", ונטילה באופן זה אינה נחשבת ל'לקיחה' כלל; ויש שמפרשים - משום שהמילה "ולקחתם" נדרשת כשתי מילים "ולקחתם", כלומר, לקיחה תמה, מושלמת, ובאופן זה אין הלקיחה מושלמת; ובמקרים רבים, נחשב הכלי, הנרתיק, וכדומה, ל'חציצה' בין היד לארבעת המינים. וכמו כן, יש להקפיד שלא

* בנטילת ארבעת המינים, אוחזים את הלולב ביד ימין, ואת האתרוג ביד שמאל. ואיטר יד ('שְׁמַאלִי') - לדעת השולחן ערוך, דינו ככל אדם, ולדעת הרמ"א, יטול לפי ה'ימין' וה'שמאל' שלו.

* מי שאין באפשרותו ליטול את ארבעת המינים באף אחת משתי ידיו, ואף לא במרפק או בזרוע - נחלקו הפוסקים אם יוצא ידי חובה בנטילת ארבעת המינים בפיו.

* את הברכה על נטילת לולב, יש לברך לאחר שנטל בידו הימנית את הלולב, ההדס והערבה, ולפני נטילת האתרוג בידו השמאלית. ולחילופין, ליטול את האתרוג כשהוא הפוך, עוקצו למעלה ופיטמתו למטה, וליישרו, דהיינו, להעמידו בידו באופן שפיטמתו למעלה ועוקצו למטה, רק לאחר הברכה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לכרות ענפים מעצי פרי כדי לְסַכֵּךְ בהם?

וכתבו הפוסקים, שאיסור זה לא נאמר על כריתה הנעשית לצורך מצוה, כגון לצורך קיום מצות סוכה, על מנת להשתמש בענפים לסיכוך, או להסיר ענפים הפוסלים סוכה העומדת תחתיהם. ויש שכתב, כי למעשה, אף בכריתה לצורך מצוה, וגם כשמדובר בכריתת ענפים בלבד, יש לבקש מגוי לעשותה, ולהבהיר שאינו חפץ שיחשב כשליחו למעשה זה.

אסור מן התורה לכרות עץ פרי, כפי שנאמר בפרשת כי תצא: "לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָה... כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל וְאֹתוֹ לֹא תִכְרֹת". יש אומרים שהאיסור אינו אלא בכריתת כל העץ, אך לא בכריתת ענף אחד, משום שבאופן זה מתפשטת היניקה של העץ לענפים האחרים, כך שההשחתה אינה מוחלטת. אולם, לדעת רוב הפוסקים, אסור לכרות אפילו ענף אחד.

[ביאורים ומוספים דרשו תרכט, 23]

הלוח היומי

כ"ז בחשוון | רבי יחיא ב"ר מארי סאלם אל-אביאיץ' זצ"ל, רבה הראשי של תימן, בעל שו"תים וחידושי תורה רבים שלא הודפסו

בשנת תשמ"ה, החל מבצע העלאת יהודי אתיופיה לישראל במבצע "משה" שבו הועלו למעלה מ-6000 איש.

יארצייט:

תקס"ד: רבי רפאל ב"ר יקותיאל זיסקינד הכהן כ"ץ זצ"ל, רבה של המבורג ועוד, בעל ושב הכהן, תורת יקותיאל, מרפא לשון ועוד.

תרע"ט: רבי יוסף ב"ר דוד יצחק ענתבי זצ"ל, מרבני דמשק ובעל ויצבור יוסף.

תרפ"ו: רבי שלום ב"ר ברוך מרדכי פרלוב מבריהן זצ"ל, רבם של ברהין וברזנה, בעל משמרת שלום, דברי שלום, עטרת שלום ועוד.

תרצ"ה: רבי יחיא ב"ר מארי סאלם אל-אביאיץ' זצ"ל, רבה הראשי של תימן, בעל שו"תים וחידושי תורה רבים שלא הודפסו.

תשט"ז: רבי חנניה גבריאל ב"ר גבריאל שבתי זצ"ל, ראב"ד עדת הספרדים בי-ם ובעל מנחת הח"ג.

תשנ"ה: רבי שלום אהרן ב"ר יעקב לופס זצ"ל, מקים ת"ת ואגודת "מזהירי שבת" בי-ם ורבה הראשי של עכו.

תשס"ט: רבי ציון רחמים ב"ר יעקב לוי זצ"ל, רבה של פנמה.

אתה עושה כסף?

הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל ראה פעם פועלים שעוסקים בזיפות הכביש ושאל את אחד מהם: "מה אתה עושה?" והלה ענה: "כסף!" ואחר כך שאל פועל אחר: "מה אתה עושה?" וענה: "אני עושה חסד שאנשים לא יתקלו באבנים, וכן מצות ישוב ארץ ישראל". המשגיח התפעל מאוד וכשהגיע לשיבה דפק על הבימה ואמר: "שני אנשים יכולים לעשות את אותה מעשה - אחד עוסק במצוות וזוכה לחיי העולם הבא, והשני מפסיד את המצוה".

(ברכי נפשי - בחוקותי)

בכל מעשה שיש בו מצוה נשתדל לכוין לשם המצוה ובכך נרויח מצוות רבות בכל יום

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il